

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Croitoru Mihail în numele inculpatului Onța Alexei, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 14 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Onța Alexei Serghei, născut la 02 august 1992, originar și domiciliat în s. Sipoteni, r-u1 Călărași,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 24.07.2012-14.02.2013 (prima instanță)
2. 27.03.2013– 03.09.2013 (instanța de apel)
3. 06.11.2013 –29.01.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 14 februarie 2013, Onța Alexei Serghei a fost condamnat:

- în baza art. 366 Cod penal la 4 luni închisoare;
- în baza art. 368 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de un an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Onța Alexei, fiind încadrat în Serviciul Grăniceri al R. Moldova prin ordinul Directorului General al Serviciului Grăniceri nr. 90/ps din 18.08.2011 și, îndeplinind serviciul militar pichetul de instruire nr. 1111 din Colegiului Național de Grăniceri în funcția de elev, a comis insultarea șefului și acte de violență săvârșite asupra militarului, în următoarele împrejurări:

Astfel, soldatul Onța Alexei, potrivit prevederilor pct. 49, 51 al Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R. Moldova și pct. 73

lit. a) și b) al Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17.08.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, fiind subaltern după gradul militar față de militarii - sergenți inferiori, Iacob Sergiu și Anghelleanu Roma, elevi ai aceleiași Colegiu și, aflându-se la data de 03 martie 2012, ora 16:00, în preajma uscătoriei din cazarma Colegiului Național de Grăniceri, amplasat pe str. Suceava 1, or. Ungheni, contrar prevederilor pct. 15 subpunctele 2), 3), 4), 5), 7), pct. 19, pct. 190, subpunctele 1), 3), 10) ale Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R.M., aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 232 - din 3 septembrie 2009 și art. 5 lit. b), c), d), e), g), k), 1), m), n) ale Regulamentului Disciplinei militare, aprobat prin Legea R. Moldova nr. 52 - XVI din 02.03.2007, a reacționat inadecvat situației la obiecțiile aduse lui și în consecință i-a numit cu cuvinte indecente pe sergenții inferiori Iacob Sergiu și Anghelleanu Roman.

2.1. Tot el, potrivit prevederilor pct. 49, 51 al Regulamentului Serviciului Interior Forțelor Armate ale R. Moldova și pct. 73 lit. a) și b) al Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17.08.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, fiind subaltern după gradul militar față de militarul - sergent inferior, Popescu Nicolae, elev al aceleiași Colegiu, la data de 25 aprilie 2012, ora 14:00, se afla culcat pe pat, în dormitorul cazărării nr. 2 al Colegiului Național de Grăniceri, amplasat pe str. Suceava 1 or. Ungheni, timp în care, de către sergentul de serviciu pe subunitate, a fost ordonată adunarea pe platoul din fața cazărării a elevilor pichetelor de instruire nr. 1111 și 1112, însă, soldat Onța Alexei, nu a manifestat nici o reacție pentru executarea imediată a ordinului în cauză, motiv din care, sergentul inferior Popescu Nicolae, i-a făcut observație în acest sens, cerându-i executarea imediată a ordinului, la care, soldatul Onța Alexei, contrar prevederilor pct. 15 subpunctele 2), 3), 4), 5), 7), pct. 19, pct. 190 subpunctele 1), 3), 10) ale Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R.M. aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 3 septembrie 2009 și art. 5 lit. b), c), d), e), g), k), 1), m), n) ale Regulamentului Disciplinei militare aprobat prin Legea R. Moldova nr. 52 - XVI din 02.03.2007, a reacționat inadecvat la obiecțiile aduse, și în consecință, l-a numit pe sergentul inferior Popescu Nicolae cu un cuvânt obscen, înjosindu-i onoarea și demnitatea acestuia.

Astfel, soldat Onța Alexei, prin acțiunile sale intenționate, exprimate *în insulta adusă șefului de către subaltern, în timpul îndeplinirii obligațiilor legate de serviciul militar*, a comis insultarea militarului, adică infracțiunea prevăzută de art. 366 Cod penal.

2.2. Tot el, potrivit prevederilor pct. 49, 51 al Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R. Moldova și pct. 73 lit. a) și b) al Anexei nr. 1 la

Hotărîrea Guvernului nr. 941 din 17.08.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, fiind subaltern după gradul militar față de militarul, sergent inferior Iacob Sergiu, elev al aceluiași Colegiu, la data de 03 martie 2012, ora 16:30, aflîndu-se în incinta cazarmii Colegiului National de Grăniceri, amplasat pe str. Suceava 1, or. Ungheni și vizualizând faptul, că sergentul inferior Iacob Sergiu a ieșit la fumuarul de lângă cazarmă, contrar prevederilor pct. 15 subpunctele 2), 3), 4), 5), 7), pct. 19, pct. 190 subpunctele 1), 3), 10) ale Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R.M., aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 3 septembrie 2009 și art. 5 lit. b), c), d), e), g), k), 1), m), n) ale Regulamentului Disciplinei militare aprobat prin Legea R. Moldova nr. 52 XVI din 02.03.2007, s-a apropiat de sergentul inferior Iacob Sergiu, unde pe motiv de răfuială, avînd intenția de răzbunare și pricinuirii durerilor fizice lui Iacob Sergiu, i-a aplicat acestuia o lovitură cu pumnul în regiunea capului, motiv din care între aceștia a început o altercație în cadrul căreia, soldatul Onța Alexei, continuându-și acțiunile sale prejudiciabile, i-a mai aplicat sergentului inferior Iacob Sergiu câteva lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea corpului.

Astfel, soldat Onța Alexei, prin acțiunile sale intenționate, exprimate în *lovirea șefului de către subaltern în timpul când aceștia îndeplinesc obligațiile legate de serviciul militar*, a comis acte de violență săvârșite asupra militarului, adică infracțiunea, prevăzută de art. 368 alin. (1) Cod penal.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpatul Onța Alexei, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că în acțiunile sale lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii. În motivarea apelului inculpatul a invocat, că învinuirile înaintate în baza art. 368 alin. (1), art. 366 Cod penal se bazează doar pe presupuneri, nefiind dovedită vinovăția sa în comiterea infracțiunilor incriminate. Consideră, că urmărirea penală a fost începută la inițiativa superiorilor săi - Iacob Sergiu, Angheleanu Roman, iar el a depus declarații în defavoarea sa, deoarece a fost influențat de către colaboratorii procuraturii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 septembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul Onța Alexei, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. Nefiind de acord cu hotărârile instanțelor de judecată, avocatul Croitoru Mihail în numele inculpatului Onța Alexei, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestora, cu achitarea acestuia, invocînd că:

- faptei săvârșite de către inculpatul Onța Alexei i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă, decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;

- urmărirea penale în privința lui Onța Alexei în baza art. 368 alin. (1), art. 366 Cod penal a fost pornită la inițiativa superiorilor săi - Iacob Sergiu și Anghelleanu Roman, care contrar atribuțiilor de serviciu, au instigat la acțiuni ilegale pe mai mulți elevi împotriva lui Onța Alexei;

- după ce a fost parte vătămată pe cauza penală nr. 2011368046 de învinuirea a lui Burduja Maxim în baza art. 369 alin. (2) Cod penal, împotriva lui Onța Alexei s-a pornit o campanie de intimidare și presiune psihologică;

- pe tot parcursul urmăririi penale, asupra lui Onța Alexei au fost efectuate acțiuni de intimidare din partea procurorului, care insista ca acesta să recunoască învinuirile aduse, fiind chiar și amenințat cu luarea sub strajă;

- de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate careva probe, care ar confirma, că Onța Alexei ar fi insultat pe cineva intenționat cu scopul de a înjosi cinstea și demnitatea șefului.

6. Verificând argumentele recursului ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală. Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă dezacordul său cu aprecierea probelor.

Potrivit hotărârilor instanțelor de judecată, atât prima instanță, cât și instanța de apel au constatat și au descris circumstanțele de fapt, astfel corect concluzionând că Onța Alexei a comis infracțiunile prevăzute de art. 366 Cod penal – *insulta adusă șefului de către subaltern în timpul îndeplinirii obligațiilor legate de serviciul militar*, și de art. 368 alin. (1) Cod penal - *lovirea șefului de către subaltern în timpul când aceștia îndeplinesc obligațiile legate de serviciul militar*.

Avocatul Croitoru Mihail în recursul declarat critică aprecierea probelor administrate de instanțele de judecată, astfel Colegiul penal menționează, că conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Argumentele expuse în recurs sunt neîntemeiate și se resping, deoarece instanțele de judecată, dând o apreciere cuvenită materialelor cauzei, just au considerat că există suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția lui Onța Alexei de comiterea infracțiunilor imputate și anume:

- declarațiile părții vătămate Iacob Sergiu (Vol. II, f.d. 203-204), care a

declarat că „ Onța A. i-a numit cu cuvinte murdare, din acest motiv toți au aruncat cu încălțăminte în el, însă nu au dorit să nimerească în el, ci în ușă. Conflictul a avut loc în semestrul II al anului I de învățământ, s-a petrecut în spălătorie și s-a început de la faptul, că băieții i-au spus lui Onța A., să nu se folosească de lucrurile din baie, pe care el nu le-a procurat, la care Onța A. i-a numit cu cuvinte murdare. Cuvintele necenzurate erau adresate lui Angheleanu Roman, Popescu Nicolae și în adresa lui, care sunt superiorii lui în grad. Mai apoi, când a ieșit la fumat, inculpatul Onța Alexei s-a apropiat de el și l-a întrebat „de ce se ține așa mare și tare”. A auzit pași și, când s-a întors, a fost lovit de către Onța A. Când a auzit pași, acesta era Pîntea. El nu l-a provocat pe inculpat, spunându-i să încerce să lovească. Careva leziuni corporale nu a avut. Onța A. a fost la spital și a primit tratament. Cu inculpatul era cunoscut de vreo 2 ani și anterior nu au avut conflicte. În privința sa tot a fost pornit dosar penal, care în baza art. 55 Cod penal a fost încetat, deoarece el vina a recunoscut-o și, consideră, că și inculpatul ar trebui să o recunoască”

- declarațiile martorului Cucuș Ion (Vol. II, f.d. 215-217), din care rezultă că „la data de 25.04.2013 avea calitatea de sergent de serviciu. Prin intermediul legăturii telefonice, l-au anunțat, să dea comanda la adunarea pe platou. În acest moment, elevii Onța Alexei și Pălărie Sergiu se odihneau, însă potrivit oralului, ei nu trebuiau să se odihnească. Ordinul a fost dat pentru întreg efectivul, inclusiv și pentru cei de serviciu. Nu i s-a specificat concret, i s-a spus: „anul II adunarea pe platou”. În așa caz, efectivul este obligat să se adune repede pe platou. Întreg efectivul era adunat, însă Onța Alexei încă nu era, a ieșit sergentul Popescu Nicolae și a spus, că Onța Alexei nu execută ordinul. A fost dată încă o dată comanda, după care a ieșit și elevul Onța Alexei. Tot el, a mai menționat, că instrucția de fond a fost învățată în prima lună a colegiului. A declarat, că el personal nu i-a permis lui Onța Alexei, să se odihnească, însă șefii de pichet le mai permiteau câteodată. În acea zi, șef de pichet era căpitanul Cibotari. În acea zi, Onța Alexei se supunea lui și ofițerului de serviciu pe unitate. Nu a văzut cele petrecute mai departe, dar a văzut că Onța Alexei totuși a fost prezent la aliniere. A menționat, că nu era cum să nu audă comanda Onța Alexei, deoarece a strigat tare”.

- procesele-verbale de autosesizare a procurorului militar Marianciuc V. din 30 martie 2012 despre săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 366 Cod penal (Vol. I, f.d.4), din 26 aprilie 2012 despre săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 368 alin. (1) Cod penal (Vol. I, f.d. 10) și din 25 mai 2012 despre săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 366 Cod penal (Vol. II, f.d. 5);

- concluzia șefului serviciului juridic al Colegiului Național de Grăniceri Ursu R. din 05 martie 2012 pe cazul cercetării administrative (Vol. I, f.d. 16);

- extrasul din ordinul nr. 19 din 22 februarie 2012 (Vol. I, f.d. 38), potrivit căruia caporalului Iacob Sergiu i-a fost acordat gradul primar al corpului de sergenți-„**sergent inferior**”;

- extrasul din ordinul nr. 167 din 01 septembrie 2011 (Vol. I, f.d. 76), potrivit căruia Onța Alexei a fost inclus în listele Colegiului Național de Grăniceri cu acordarea gradului militar „*soldat*”;

- extrasul din ordinul nr. 28 din 05 martie 2012 (Vol. I, f.d. 80), potrivit căruia militarului soldat Onța Alexei i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „*muștrare*”, pentru cazul constatat prin cercetarea administrativă din 05.03.2012 privind încălcarea gravă a disciplinei militare, manifestată prin neprețuirea camaraderiei militare, și anume atitudine iresponsabilă cu folosirea cuvintelor necenzurate la adresa camarazilor;

- procesul-verbal de audiere a lui Onța Alexei în calitate de bănuț în prezența apărătorului Rusu Vitalie din 27 aprilie 2012 (Vol. I, f.d. 89) și de învinuit din 28 aprilie 2012 (Vol. I, f.d. 107), prin care el a recunoscut parțial învinuirea, declarând, că „într-adevăr la data de 03 martie 2012 l-a numit pe sergentul inferior Iacob Sergiu cu cuvânt indecent, iar mai apoi lângă fumuar i-a aplicat în timpul altercației avute o lovitură cu piciorul în regiunea bazinei”;

- procesul-verbal de confruntare din 27 aprilie 2012 între Onța A. și Iacob S. și între Onța A. și Anghelleanu R. (Vol. I, f.d. 92-93, 94-95), în procesul căruia Onța A. a recunoscut faptul, că la 03 martie 2012 i-a numit cu cuvinte indecente, apoi mai târziu, în aceeași zi, l-a lovit cu piciorul în regiunea bazinei pe Iacob S.;

- concluzia șefului serviciului juridic al Colegiului Național de Grăniceri din 18 mai 2012 pe cazul încălcării disciplinei de către soldatul Onța Alexei la data de 25 aprilie 2012, manifestată prin relații neregulate, exprimate prin cuvinte necenzurate în adresa camaradului ce discreditează titlul de grănicer;

- raportul sergentului inferior Popescu Nicolae din 02 mai 2012 privitor la incidentul din 25 aprilie 2012 cu soldatul Onța Alexei (Vol. II, f.d. 9);

- extrasul din ordinul nr. 4 din 10 ianuarie 2012 (Vol. I, f.d. 16), potrivit căruia soldatului Popescu Nicolae i s-a acordat gradul primar al corpului de sergenți „sergent inferior”;

- contractul nr. 1144 din 01 septembrie 2011 de îndeplinire a serviciului militar al lui Onța Alexei (Vol. II, f.d.33);

- procesul-verbal de confruntare din 28 mai 2012 între Onța A. și Popescu N., în procesul căruia Onța A. a recunoscut faptul, că l-a numit pe Popescu Nicolae, ce i-a făcut observație să execute ordinul, cu un cuvânt obscen (f.d. 45 vol.2).

Deasemenea, Colegiul penal respinge și argumentul recurentului privind faptul că urmărirea penale în privința lui Onța Alexei în baza art. 368 alin. (1), art. 366 Cod penal a fost pornită la inițiativa superiorilor săi - Iacob Sergiu și Anghelleanu Roman, care contrar atribuțiilor de serviciu, au instigat la acțiuni ilegale pe mai mulți elevi împotriva lui Onța Alexei, deoarece din materiale cauzei

rezultă, că anume Onța Alexei primul i-a insultat cu cuvinte necenzurate pe Iacob Sergiu și Anghelleanu Roman – care au gradul militar „sergent inferior”, în subordinea cărora se află inculpatul, care are grad de „soldat”. Mai mult ca atât, din rapoartele întocmite de către martorii Dabanjiu S. (Vol. I, f.d. 19), Lungu D. (Vol. I, f.d. 21), Pinteș M. (Vol. I, f.d. 22), Leagu E. (Vol. I, f.d. 23) și părțile vătămate Iacob S. (Vol. I, f.d.18), Anghelleanu R. (Vol. I, f.d. 20), univoc se menționează, că Onța A., fiind anunțat despre adunarea pe platou, nu a reacționat nicicum, iar la solicitarea camarazilor de a ieși, acesta a răspuns cu cuvinte necenzurate.

Neîntemeiat și declarativ instanța de recurs consideră și argumentul apărării, referitor la faptul că după ce a fost parte vătămată pe cauza penală nr. 2011368046 de învinuirea a lui Burduja Maxim în baza art. 369 alin. (2) Cod penal, împotriva lui Onța Alexei s-a pornit o campanie de intimidare și presiune psihologică, deoarece din materialele cauzei rezultă, că anume Onța A. este inițiatorul conflictelor, la care a luat parte, reacționând inadecvat la obiecțiile aduse în adresa sa, prin ce a manifestat lipsă de respect față de superiorii săi.

Concomitent, Colegiul penal respinge și argumentul recurentului, precum că pe tot parcursul urmăririi penale, asupra lui Onța Alexei au fost efectuate acțiuni de intimidare din partea procurorului, care insistă ca acesta să recunoască învinuirile aduse, fiind chiar și amenințat cu luarea sub strajă, pe motiv că Onța A. fiind interogat atât în calitate de bănuț (Vol. I, f.d. 89), cât și de învinuit (Vol. I, f.d. 107) în prezența apărătorului Rusu Vitalie, nu a indicat că ar fi supus presiunii fizice sau psihice de către procuror, astfel fiind evident faptul, că Onța A. tinde spre minimalizarea rolului și acțiunilor sale în conflictul enunțat cu o eventuală eschivare de la răspunderea penală.

Dezacordul părții în proces cu soluția adoptată de instanța de judecată, nu neapărat înseamnă că soluția conține careva erori de drept. Motivele aduse de către recurent, precum că instanțele de judecată nu au dat o apreciere cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs, în art. 427 Cod de procedură penală.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în procedura de recurs ordinar se verifică numai chestiunile de drept.

Colegiul penal observă că avocatul Croitoru Mihail în recursul declarat invocă ca temeiuri pentru recurs pct. 8), 12) a alin. (1) din art. 427 Cod de procedură penală – fapta imputată nu întrunește elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal menționează, că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs, astfel, vinovăția lui Onța Alexei fiind pe deplin dovedită și acțiunea acestuia corect este calificată în baza art. 366, art. 368 alin. (1) Cod penal, iar la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de

criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, personalitatea celui vinovat, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-i acestuia o pedeapsă în limita minimă, în conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu are.

Colegiul apreciază ca fiind corecte aceste concluzii ale instanțelor de judecată, deoarece corespund circumstanțelor de drept ale cauzei, temeiurile invocate de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar hotărârile judecătorești atacate sunt legale și întemeiate, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Croitoru Mihail în numele inculpatului Onța Alexei, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 14 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Onța Alexei Serghei**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae